Lieta Nr.C69 3958 18
ECLI:LV:KURT:2019:0219.C69395818.2.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2019.gada 18.februārī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese L.Laure
ar sekretāri A.Heinacku,
atklātā tiesas sēdē Liepājā, Tiesu ielā 5 izskatīja civillietu AS „Swedbank" prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2018.gada 19.decembrī prasītāja AS „Swedbank" iesniegusi tiesā prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ par neatmaksātās aizdevumu pamatsummas EUR 16093,81 un par laiku no 2018.gada 8.marta līdz 2018.gada 14.decembrim aprēķināto likumisko procentu EUR 752,34, t.i., kopā EUR 16846,15 piedziņu no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, atzīstot prasītājas tiesības no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās parādu pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei. Prasībā lūgts piedzīt no atbildētājiem arī tiesāšanās izdevumus EUR 836,69 kopsummā, tostarp, valsts nodevu EUR 831,42 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,27, samaksas veikšanai atbildētājiem norādot prasītājas norēķinu kontu bankā.

Prasībā norādīts, ka prasījumi izriet no:

2007.gada 7.februārī starp prasītāju kā aizdevēju un /pers. B/ kā aizņēmēju noslēgtā aizdevuma līguma Nr.07-014826-PK (ar grozījumiem 2009.gada 2.septembrī un 2010.gada 6.septembrī, turpmāk – aizdevuma līgums Nr.1) par EUR 12133,49 aizdevumu ar atmaksas termiņu līdz 2027.gada 12.janvārim, kura saistību izpilde nodrošināta ar 2007.gada 7.februārī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ķīlas devēju noslēgto hipotēkas līgumu Nr.07-014826-PK/1 (ar grozījumiem 2009.gada 2.septembrī un 2010.gada 6.septembrī), ieķīlājot nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, un 2009.gada 2.septembrī starp prasītāju kā kreditoru un /pers. C/ kā galvinieku noslēgto galvojuma līgumu Nr.07-014826-PK/2 (ar grozījumiem 2010.gada 6.septembrī), saskaņā ar kuru galvinieks uzņēmies aizņēmējas saistības kā pats parādnieks;

2007.gada 16.maijā starp prasītāju kā aizdevēju un /pers. B/ kā aizņēmēju noslēgtā aizdevuma līguma Nr.07-056592-PK (ar grozījumiem 2009.gada 12.martā un 2009.gada 2.septembrī, turpmāk – aizdevuma līgums Nr.2) par EUR 9036,82 aizdevumu ar atmaksas termiņu līdz 2032.gada 6.maijam, kura saistību izpilde nodrošināta ar 2007.gada 16.maijā starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ķīlas devēju noslēgto hipotēkas līgumu Nr.07-056592-PK/1 (ar grozījumiem 2009.gada 12.martā un 2009.gada 2.septembrī), ieķīlājot nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, un 2009.gada 2.septembrī starp prasītāju kā kreditoru un /pers. C/ kā galvinieku noslēgto galvojuma līgumu Nr.07-056592-PK/3, saskaņā ar kuru galvinieks uzņēmies aizņēmējas saistības kā pats parādnieks /l.l.2.-4./.

Par aizdevumu lietošanu aizņēmēja apņēmusies maksāt procentus pēc pušu piešķirtās likmes gadā no aizdevumu summām par visu faktisko izmantošanas laiku, aizdevumu summu atmaksa un procentu maksājumu samaksa noteikta katra mēneša 12.datumā.

Kreditoram piešķirtas tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līgumiem, pieprasot līgumsaistību izpildi nekavējoties pirms termiņa, ja pret aizņēmēju vai pret nodrošinājumu tiek vērsti trešo personu prasījumi.

2017.gada 7.novembrī prasītāja no zvērināta tiesu izpildītāja N.Koricsa saņēmusi paziņojumu par to, ka uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese A/ tiek vērsti trešo personu prasījumi. Nekustamais īpašums pārdots izsolē par EUR 10500, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2018.gada 29.maija lēmumu apstiprināts nekustamā īpašuma izsoles akts un īpašums reģistrēts tā ieguvējam.

Šādos apstākļos, ievērojot aizdevuma līgumos pielīgto, prasītāja 2018.gada 7.martā nosūtījusi /pers. B/ un /pers. C/ rakstiskus paziņojumus par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līgumiem, pieprasot nekavējoties atmaksāt neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, t.i., pēc aizdevuma līguma Nr.1 – EUR 9919,02 un aizdevuma līguma Nr.2 – EUR 7180,24.

Tā kā ne aizņēmēja, ne galvinieks uzņemtās saistības līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai pilnā apmērā nav izpildījuši, prasītāja aprēķinājusi atbildētāju neizpildīto saistību apmēru prasības pieteikuma sagatavošanas dienā un cēlusi prasību tiesā, lūdzot piedzīt no aizdevuma līguma Nr.1 izrietošo parādu EUR 9764,94, tostarp, neatmaksātā parāda pamatsummu EUR 9329,39 un likumiskos procentus (6%) par laiku no 2018.gada 8.marta līdz 2018.gada 14.decembrim EUR 435,55, un no aizdevuma līguma Nr.2 izrietošo parādu EUR 7081,21, tostarp, neatmaksātā parāda pamatsummu EUR 6764,42 un likumiskos procentus par laiku no 2018.gada 8.marta līdz 2018.gada 14.decembrim EUR 316,79.

Prasība celta, pamatojoties uz Civillikuma (turpmāk – CL) 1., 1425., 1587., 1589., 1670., 1672., 1683., 1753., 1765., 1943., 1946.p., Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 1., 28., 127.-130., 195.p.

Atbildētāji rakstiskus paskaidrojumus lietā nav snieguši.

Tiesas sēdē puses nebija ieradušās.

No prasītājas 2019.gada 18.februārī saņemts rakstisks iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu tiesas sēdē bez pārstāvja klātbūtnes. Iesniegumā norādīts, ka celtā prasība tiek uzturēta pilnā apmērā /l.l.98./.

Atbilstoši CPL 56.^{1}p., 56.^{2}p., par tiesvedību lietā un lietas izskatīšanas vietu un laiku atbildētājiem /pers. B/ un /pers. C/ paziņots CPL 56.p. noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas dokumentus un pavēstes ierakstītos pasta sūtījumos, /pers. B/ uz deklarēto dzīvesvietu /adrese/, kur personai ir pienākums būt sasniedzamai un /pers. C/ – uz norādīto dzīvesvietas adresi: /adrese/ /l.l.84., 96./. Saskaņā ar CL 7.p., dzīves vieta (domicils) ir tā vieta, kur persona ir labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur pastāvīgi dzīvot vai darboties. Kā redzams no LR PMLP Iedzīvotāju reģistra, /pers. C/ norādīto adresi ārzemēs reģistrējis kopš 2015.gada 2.oktobra /l.l.100./. Tiesas rīcībā nav ziņas, ka atbildētāja domicils būtu citur, no pasta iestādes nav saņemti nekādi ierakstītā pasta sūtījumā atbildētājam nosūtītie tiesas dokumenti, no kā būtu secināms, ka tie nebūtu izsniegti adresātam. Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma, kura 1.p. noteikts, ka tā mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību, 6.p.5.d., ja personas dzīvesvieta ir ārvalstī, dzīvesvietas deklarēšanas pienākums ir izpildīts, ja dzīvesvietas deklarētājs sniedzis ziņas par dzīvesvietu Iedzīvotāju reģistra likumā noteiktajā kārtībā. Likuma 3.p. noteikts, ka dzīvesvieta ir personas brīvi izraudzīta vieta, kurā persona apmetusies ar tieši vai netieši izteiktu nodomu tur tiesiski dzīvot un, kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Nekādus iebildumus vai lūgumus atbildētāji nav iesnieguši, prasību nav apstrīdējuši.

Līdz ar to, nav konstatējami CPL 209.-210.p. noteiktie iemesli lietas izskatīšanas atlikšanai un tā iztiesājama bez pušu klātbūtnes.

MOTĪVU DAĻA

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā /l.l.5.-79./, tiesa atzīst, ka prasībā norādītie apstākļi ir pierādīti, prasība uz tajā norādītā materiāli tiesiskā pamata uzskatāma par pamatotu un apmierināma pilnā apmērā.

Saskaņā ar CPL 10.p., procesuālās tiesības civilprocesā puses realizē sacīkstes formā un, saskaņā ar CPL 96.p.5.d., pusei nav jāpierāda fakti, kurus likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi apliecina prasībā norādītos apstākļus, ko atbildētāji nav apstrīdējuši, kas attiecas uz aizdevumu, hipotēku un galvojumu līgumu noslēgšanu un to nosacījumiem.

Ievērojot CL 1934.p., prasītājas un atbildētājas /pers. B/ starpā notikuši darījumi – noslēgti aizdevuma un ķīlas līgumi. Līgumslēdzēji vienojušies par aizdevumu izsniegšanu, atmaksu un procentu samaksas kārtību un apmēru. Saskaņā ar CL 1304.p., aizdevējai nodibināta ķīlas tiesība uz nekustamo īpašumu /adrese A/.

Saskaņā ar CL 1943.p., no aizdevuma līguma aizdevējai izceļas prasījuma tiesības uz līguma izpildīšanu un, saskaņā ar CL 1946.p.1.d., tiesības prasīt procentu samaksu par aizdevuma lietošanu.

Atbilstoši CL 1587.p., tiesiski noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt, CL 1590.p. noteikts – katrai pusei ir prasības tiesība pret otru par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar CL 1753.p., ar procentiem saprotama atlīdzība, kas dodama par naudas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar to daudzumu un lietošanas ilgumu. Pienākums maksāt procentus noteikts CL 1756.p. Ja procenti nav pielīgti, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.). Saskaņā ar CL 1759.p., procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata - par svešas naudas lietojumu, kā arī - par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs un šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. CL 1760.p. noteikts, ka likumiskie procenti prasāmi kopā ar galveno saistību un tas ir seši procenti no simta gadā. Procentu pieauguma aprobežojums CL 1763.p. noteikts līdz pamatkapitāla lielumam.

CL 1652.p.3.p. noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu pēc likuma, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. CL 1661.p. noteiktas sekas, kādas iestājas parādnieka nokavējuma gadījumā.

Tā kā pret ieķīlāto nekustamo īpašumu vērsti trešo personu prasījumi un tas pārdots izsolē, atbilstoši pielīgtai tiesībai, kreditore tiesiski vienpusēji atkāpusies no aizdevuma līgumiem, 2018.gada 7.martā paziņojot par to atbildētājiem, aicinot bez kavēšanās pirms termiņa atmaksāt maksājumus, kas izriet no aizdevuma līgumiem un prasītājai ir tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevumu pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ kā galvinieku noslēgti galvojuma līgumi, kuros galvinieks uzņēmies saistības atbildēt aizdevējai par aizņēmējas /pers. B/ aizņēmumu saistībām, kas izriet no noslēgtiem aizdevuma līgumiem Nr.1 un Nr.2 kā pats parādnieks. Galvinieks uzņēmies kopā ar aizņēmēju solidāri atbildēt aizdevējai par aizņēmējas parāda samaksu, kā arī par aizņēmējas vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesāšanās izdevumiem, kas radušies parāda savlaicīgas nesamaksāšanas gadījumā.

CL 1692.p. noteikts, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no parāda. Atbilstoši CL 1694.p., galvojumu var dot gan par pastāvošām un nākamām, noteiktām un nenoteiktām, nosacītām un nenosacītām saistībām. Saskaņā ar CL 1696.p., galvinieka saistība atbilst galvenā parādnieka saistībai, ciktāl tā nav aprobežota. Līdz ar to, ievērojot CL 1692., 1694.-1696., 1698., 1702.p., atbildētājs /pers. C/ kā galvinieks uzņēmies saistību prasītājai atbildēt par aizņēmējas saistību izpildi kā pats parādnieks, atsakoties no tiesības prasīt, lai aizdevēja vispirms vēršas pret aizņēmēju ar savu prasījumu.

/pers. C/ uzņēmies solidāru atbildību par līgumsaistību izpildi ar aizņēmēju, kas atbilst CL 1672.p. CL 1683.p. noteikts, ka kreditors pēc sava ieskata var prasīt visas saistības izpildījumu no visiem vai tikai no dažiem parādniekiem, vai tikai no viena, kā arī noteiktās daļās un secībā. Galviniece atbild ne vien par aizņēmēja galveno parādu, bet arī par blakus prasījumiem, zaudējumiem un tiesas izdevumiem.

Ņemot vērā konstatēto, atbildētājiem nepieciešams izpildīt savas saistības pret prasītāju.

No aizdevuma līguma izrietošās saistības izpildāmas pēc prasītājas aprēķina, no /pers. B/ par labu AS „Swedbank" piedzenot EUR 16846,15, tostarp, izsniegto un neatmaksāto aizdevuma pamatsummu pēc aizdevuma līgumiem Nr.1 un Nr.2 - EUR 16093,15 apmērā un likumiskos procentus, kas aprēķināti par laiku no 2018.gada 8.marta līdz 2018.gada 14.decembrim EUR 752,34, kā arī, atbilstoši CPL 41.p.1.d. noteikumiem, piedzenot prasītājas samaksāto valsts nodevu EUR 831,42 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,27, kopsummā EUR 836,69. Nosakāms, ka, piedziņas neiespējamības gadījumā no aizņēmējas /pers. B/, minētās naudas summas piedzenamas no galvinieka /pers. C/.

Tā kā prasībā norādītais likumisko procentu aprēķins veikts par laiku līdz 2018.gada 14.decembrim, atzīstamas prasītājas tiesības no atbildētājiem saņemt likumiskos procentus 6 no 100 gadā no aizdevumu pamatparāda par laiku no 2018.gada 15.decembra līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot kapitāla lielumu.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}p., nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes maksimālais termiņš.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz CPL 189.-193., 195., 198.-199., 204.^{1}p.,

tiesa nosprieda:

prasību apmierināt pilnā apmērā.

No /pers. B/, pers.kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas piedziņas gadījumā no /pers. C/, pers.kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank", reģ.Nr.40003074764, piedzīt izsniegto un neatmaksāto aizdevuma summu EUR 16093,81 (sešpadsmit tūkstoši deviņdesmit trīs *euro* un astoņdesmit viens cents), likumiskos procentus par laiku no 2018.gada 8.marta līdz 2018.gada 14.decembrim EUR 752,34 (septiņi simti piecdesmit divi *euro* un trīsdesmit četri centi) un tiesāšanās izdevumus EUR 836,69 (astoņi simti trīsdesmit seši *euro* un sešdesmit deviņi centi) t.i., kopā EUR 17682,84 (septiņpadsmit tūkstoši seši simti astoņdesmit divi *euro* un astoņdesmit četri centi).

Atzīt AS „Swedbank" tiesības no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ saņemt 6% (seši procenti) no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 16093,81 (sešpadsmit tūkstoši deviņdesmit trīs *euro* un astoņdesmit viens cents) gadā par laiku no 2018.gada 15.decembra līdz tiesas sprieduma izpildei.

Noteikt, ka /pers. B/ un /pers. C/ samaksu AS „Swedbank" jāveic norēķinu kontā Nr.LV66HABA0001408028920.

Piedziņas daļā noteikt labprātīgas sprieduma izpildes termiņu 10 (desmit) dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā. Pārsūdzības laiks atbildētājam, kura dzīvesvieta atrodas ārpus Latvijas, skaitāms no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Tiesnese L.Laure